

Un talp policial en l'activisme de València

ESTER FAYOS, IRENE MOLINA :: 14/02/2023

L'agent del Cos Nacional de Policia espanyol R. M. F., amb la identitat falsa de Ramón Martínez Hernández, s'ha infiltrat durant dos anys en el moviment popular i antifeixista de València

Un talp policial en l'activisme de València

L'agent del Cos Nacional de Policia espanyol R. M. F., amb la identitat falsa de Ramón Martínez Hernández, s'ha infiltrat durant dos anys en el moviment popular i antifeixista de València per mitjà de Cuidem Benimaclet i el centre social okupat anarquista l'Horta

En juny de 2020, un agent del Cos Nacional de Policia espanyol (CNP) s'infiltrava en l'esquerra independentista i en el moviment pel dret a l'habitatge de Barcelona sota la identitat falsa de [Marc Hernández Pons](#). No era un cas aïllat. En paral·lel, un altre agent del cos aterrava en el centre social okupat La Cinètika per infiltrar-se en els moviments socials de la capital catalana sota la identitat falsa de [Daniel Hernández Pons](#).

Dues setmanes després de destapar el segon infiltrat, aquest mitjà ha pogut confirmar que no estaven sols. En març d'aquell mateix any 2020, un jove que es feia anomenar Ramón Martínez Hernández s'introduïa en el moviment popular de València. Segons ha certificat la Directa gràcies a una llarga i minuciosa investigació, la seua identitat real correspon a les inicials R. M. F., és agent de la policia espanyola i originari d'un municipi costaner de la comarca catalana del Baix Llobregat (encara que en l'àmbit de l'activisme valencià es presentava com a criat a l'Hospitalet de Llobregat), on va residir fins que es va incorporar a l'escola de policia d'Àvila.

Un perit especialitzat en criminalística ha elaborat per encàrrec de la Directa un informe fisonòmic amb imatges de les identitats real i fictícia de l'infiltrat. Es comparen fotografies de la seua joventut i de la seua etapa com a activista a València i es conclou que, "sense cap gènere de dubtes, les fotografies corresponen a una única i mateixa persona".

L'informe d'un perit especialitzat en criminalística acredita que l'infiltrat a València i el policia R. M. F. són, "sense cap gènere de dubtes", la mateixa persona|LA DIRECTA

La revelació d'aquest nou cas d'espionatge i els múltiples vincles entre tots tres agents policials evidencien que estem davant d'una operació coordinada per a espiar l'activisme d'esquerres i anticapitalista dels Països Catalans, sota la batuta del comissari general d'informació Eugenio Pereiro Blanco i sota una estructura jeràrquica encapçalada pel ministre de l'Interior espanyol Fernando Grande-Marlaska.

L'agent infiltrat Ramón Martínez Hernández va jurar el càrrec de funcionari de carrera de la Policia espanyola el 13 de juny de 2019, dos anys després d'ingressar a l'Escola Nacional de Policia d'Àvila, on es formen i graduen tots els agents del CNP. A principis de març de

2020, ja amb la identitat falsa i poc abans de complir 28 anys, apareixia per primera vegada a Cuidem Benimaclet, una assemblea veïnal oberta que aglutina famílies, gent gran i joves per aturar l'execució d'un projecte urbanístic a aquest barri de València.

L'estiu de 2020 l'infiltrat tenia accés a les actes d'Entrebarris i del CSOA l'Horta, del qual va arribar a tenir còpia de les claus

Amb l'esclat de la pandèmia es va aturar tot, també el pla d'infiltració. Però, a través del grup de Telegram de Cuidem Benimaclet –que és membre d'EntreBarris, una xarxa de col·lectius i associacions veïnals dels barris de València–, en el qual ja s'havia introduït, el talp policial va continuar al corrent dels debats i accions que sorgeixen durant el confinament.

Camí llarg, passa curta. Qui es fa dir Ramón Martínez s'endinsa en el teixit associatiu d'un barri que s'ha convertit en l'epicentre de les lluites socials i les xarxes comunitàries de la ciutat. Coincidint amb el relaxament de les mesures contra la covid-19, s'integra en l'activisme del Centre Social Okupat Anarquista (CSOA) l'Horta, mitjançant la seua entrada en el grup que hi practica l'esport de combat muay thai, i en Grama, la xarxa de reciclatge i repartiment d'aliments de Benimaclet.

Per mitjà d'aquest darrer espai s'incorpora al grup de suport a la comunitat migrada que habita en La Garrofera, un edifici abandonat que havia estat una central lletera. Des d'ací fa el salt al moviment antifeixista de València, esdevenint un militant actiu en mobilitzacions i accions directes. Això el porta a assistir a diversos esdeveniments com l'acte polític i la manifestació en homenatge al jove antifeixista assassinat per l'extrema dreta Guillem Agulló, celebrats l'11 d'abril de 2021 en Burjassot (l'Horta Nord).

Un passat fictici

Ramón Martínez es presenta com un xic de classe treballadora que ha crescut al barri de Bellvitge de l'Hospitalet de Llobregat i que, des de ben jove, havia estat treballant de paleta amb el seu pare “per a tirar una mà a casa”. En setembre de 2019 hauria arribat a València amb la seua parella, amb qui comparteix pis a l'avinguda Blasco Ibáñez. Al cap de poc temps, segons el seu relat, trenca amb la seua companya i es muda a un pis xicotet del carrer de Peris Mencheta, a Benimaclet. A una de les activistes, que fins fa un parell de setmanes es considerava una de les seues millors amigues, li crida ara l'atenció que la seua habitació fora tan asèptica: “Tenia un llit, un escriptori, algun cartell i una balda amb llibres”.

Malgrat la suposada ruptura sentimental amb una dona que ningú entre l'activisme valencià va conèixer, Martínez Hernández es queda a la ciutat: finalitza el curs d'accés a la universitat per a majors de 25 anys i es matricula en el grau de Treball Social a la Universitat de València (UV), on comença a assistir a classe en setembre de 2020. Paral·lelament, utilitza com a carta de presentació una suposada activitat política en

l'Esquerra de l'Eixample de Barcelona durant el procés independentista, així com la predisposició a "ocupar la primera línia de lluita".

L'agent en l'acció amb la qual es va reocupar el CSOA l'Horta el 14 de desembre de 2020; en el cordó de seguretat a una manifestació d'Acció Antifeixista de València l'1 de Maig de 2021; a una trobada d'un grup de capoeira de València, l'estiu de 2020; a la manifestació en homenatge a Guillem Agulló, l'11 d'abril de 2021 a Burjassot|LA DIRECTA

Al principi, algunes persones de l'activisme asseguren que li van fer preguntes sobre el seu passat, "però en veure que era una persona tímida i reservada, no li vam insistir", explica Alba, una jove del barri amb qui va establir un dels vincles més íntims i que, com la resta de testimonis que apareixen en aquesta investigació, demana que se la cite amb pseudònim.

La multimilitància

Per aquelles dates, Benimaclet estava bolcat en la lluita contra el Programa d'Actuació Integrada (PAI) i s'organitzaven reunions, formacions obertes, tallers i paradetes informatives a la plaça per fer front al pla urbanístic. A València tenia lloc la campanya "La Sareb és nostra", en el marc de la qual s'anunciaven okupacions d'habitatges i de seus de societats immobiliàries. Alhora, s'havien viscut dues vagues feministes multitudinàries i dues diades del 9 d'Octubre en què el moviment antifeixista havia tingut un marcat protagonisme.

Amb la represa de les trobades presencials, Martínez Hernández assisteix a la primera assemblea oberta de la Xarxa de Suport Mutu i Cures, impulsada per Cuidem Benimaclet, el centre social l'Horta i l'Assemblea Feminista de Benimaclet. Allí coneix a Laia, una de les persones amb qui mantindrà una amistat que s'allargarà durant més d'un any. "Al final de l'assemblea es va apropar i em va proposar fer una cervesa, però jo no podia. Es va mostrar interessat per fer algun esport i li vaig parlar d'un grup de capoeira", recorda.

El parell de sessions de capoeira a les quals va assistir van ser la porta d'entrada del policia al grup de muay thai i a l'Horta, centre neuràlgic de l'activisme social al barri i al conjunt de la ciutat. Som a l'estiu de 2020 i l'agent infiltrat ja milita en tres col·lectius -Cuidem Benimaclet, Grama i el grup de muay thai- i té accés a totes les actes de les assemblees d'EntreBarris i del centre social l'Horta. Cada mes, com a membre de Grama o del grup de muay thai, assisteix al màxim òrgan de decisió de l'Horta i, fins i tot, arriba a tenir-ne còpia de les claus.

Un xic molt col·laborador

El seu caràcter, que els qui hi van congeniar qualifiquen de tímid, simpàtic i amable va fer que no li costara gens crear vincles de confiança. "Era una persona molt respectuosa, gens invasiva. Si algú necessitava alguna cosa, sempre hi estava", descriu una de les integrants del grup de muay thai. No acostumava a participar i compartir la seua opinió en les

assemblees ni en cap dels almenys huit grups de Telegram en els quals va aconseguir entrar. Tampoc manifestava les seues idees a la gent més propera, tot i que en alguna ocasió –segons detalla una activista del seu entorn– es va definir obertament com a antifeixista.

El que sí que mostrava era molt d'interés per l'activitat política de Benimaclet i sempre estava disposat a col·laborar en l'organització de qualsevol mobilització, activitat o acció. “Les portes se t'obren molt fàcilment quan eres una persona motivada a participar, siga en accions concretes o assemblees de base”, manifesta Jordi, exmembre d'Acció Antifeixista València amb qui l'agent infiltrat va mantenir una estreta relació de militància. Ramón Martínez Hernández no va assistir a cap assemblea d'aquest col·lectiu antifeixista, però sí que va aconseguir infiltrar-se en alguns dels seus grups d'acció directa.

Diversos testimonis expliquen a la *Directa* que Ramón Martínez va ser un dels impulsors del grup de veïnes que algunes nits eixien a tombar les tanques que havia col·locat la promotora Metrovacesa en el perímetre dels terrenys del PAI i que ell mateix va tirar-ne algunes

La proactivitat, el compromís i l'elevat nivell d'implicació van caracteritzar la seua estratègia. Es va involucrar fins al punt de liderar algunes mobilitzacions, activitats i accions de sabotatge. En febrer de 2021, va participar en l'assemblea per a organitzar les protestes contra l'empresonament de Pablo Hásel i va formar part del bloc capdavanter de manifestants que empenyia el cordó policial per a obrir-se pas. En una altra ocasió, va assistir a la marxa antifeixista de l'1 de Maig de 2021 com a membre del cordó de seguretat organitzat per Acció Antifeixista València.

Fins i tot, algunes de les amistats més íntimes que va establir es van forjar perquè les “animava” a formar part dels espais o accions en què participava. Testimonis de l'entorn ho avalen: “Em vaig quedar en atur i vaig començar a anar a Grama. Ell ja hi era i va ser qui em va introduir en el grup de suport de La Garrofera. A poc a poc, vam tenir molts grups en comú”, detalla Elena, una jove activista. Diversos testimonis expliquen a la *Directa* que Ramón Martínez va ser un dels impulsors del grup de veïnes que algunes nits eixien a tombar les tanques que havia col·locat la promotora Metrovacesa en el perímetre dels terrenys del PAI i que ell mateix va tirar-ne algunes. També va participar en la gravació d'un videoclip d'un rap antifeixista i el van convidar al cementiri de Paterna per fer una visita guiada durant els treballs d'exhumació de les restes de represaliats pel franquisme.

Malgrat la seua ocupada agenda de militància, mai va declinar assumir responsabilitats o promoure iniciatives. Com a membre de Cuidem Benimaclet, es va comprometre a coordinar algunes accions i a sumar-se a la preparació d'una manifestació contra el PAI juntament amb l'Associació Veïnal de Benimaclet. També es va oferir per a organitzar una kafeta en el CSOA La Gamberra del barri del Campanar en solidaritat amb un grup de joves migrades, alhora que es responsabilitzava de la recollida dels diners de Grama per a la visita a València de la gira de moviment zapatista, així com d'algunes rifes antirepressives. De la mateixa manera, s'encarregava d'administrar el canal de difusió de la xarxa d'aliments i en

maig de 2021 va pilotar la creació de dos grups de Telegram per a viatjar a un torneig d'esports de contacte que se celebrava a Molins de Rei (el Baix Llobregat).

Ramón Martínez Hernández a la manifestació en homenatge a Guillem Agulló, l'11 d'abril de 2021 a Burjassot|LA DIRECTA

La seua mimetització no només va atendre a l'activitat política, sinó també a la implicació emocional amb algunes activistes i persones en situació de vulnerabilitat a les quals acompanyava. En febrer de 2022, quan feia cinc mesos que havia marxat de València, una de les seues millors amigues va contactar amb ell per comunicar-li que un dels joves migrants de La Garrofera havia mort. Un dia després, Ramón li va contestar amb un àudio amb el següent missatge: "Ahir vaig veure els missatges i... Bueno, vaig flipar, la veritat. Vaig entrar en xoc, no m'esperava això. Ha sigut una notícia supertrista".

A la universitat amb documentació falsa

La publicació de la infiltració de Marc Hernández Pons el juny de 2022 va fer despertar les primeres sospites a diverses persones de l'entorn de Ramón Martínez. El modus operandi d'ambdós agents s'assemblava massa: manca d'informació sobre el seu passat, una vertiginosa militància a molts col·lectius en poc de temps i, en el cas de l'infiltrat a València, una sobtada desaparició que feia dubtar de la veracitat de la seua història. Va ser aleshores quan la Directa va iniciar la seua investigació per rastrejar les dades existents de Ramón Martínez Hernández i la seua identitat falsa es va anar esmicolant.

Un dels aspectes més significatius d'aquesta infiltració policial és que l'activista fictici va poder fer diversos tràmits legals i administratius amb la seua identitat falsa. Per a matricular-se a la Universitat de València (UV), encara que es faça mitjançant la prova per a majors de 25 anys, cal presentar un document d'identitat oficial i haver superat el batxillerat i uns exàmens d'accés. Durant el curs acadèmic de 2020-2021, sota la seua identitat falsa, Ramón Martínez Hernández va ser un alumne més del grup A del primer curs de Treball Social a la UV. Cal destacar que els documents d'identitat falsos només els pot expedir el Ministeri de l'Interior espanyol. En el cas de Ramón Martínez, a banda de tenir un DNI fals -amb la seqüència alfanumèrica 49735198K- hem pogut confirmar que també disposava d'una identitat falsa en el sistema sanitari valencià, inscrita a través del número 46/11739103/09 de la Seguretat Social.

La doble vida que va mantenir durant tot el període d'infiltració el va obligar a buscar coartades per a justificar les seues absències. Als matins, segons assegurava, anava a classe i, de tant en tant, no assistia a assemblees perquè havia de "fer un treball" de la universitat o perquè estava "super liat amb la uni", tal com va quedar enregistrat en àudios que s'intercanviava amb companyes de militància. Durant les vacances d'estiu de 2020 i 2021 o alguns caps de setmana pausava totes les comunicacions i desapareixia, sota el pretext d'haver de visitar la família o de fer alguns treballs puntuals en el sector de la construcció.

Després de la pausa estiuenca de 2021, a principis de setembre, Martínez Hernández va reaparèixer a València. Aleshores, va anunciar a l'entorn activista més proper que havia decidit tornar a Barcelona, on explicava que viuria amb “un dels seus millors amics” i que continuaria estudiant Treball Social. La mudança es va allargar unes setmanes perquè, segons va comunicar, tenia problemes amb el trasllat de l'expedient acadèmic a la Universitat de Barcelona (UB). Malgrat això, les investigacions de la Directa desmenteixen aquest extrem, perquè Ramón Martínez mai ha estat estudiant de la UB.

Per a acomiadar-se del seu cercle d'amistats més proper, l'infiltrat va celebrar un sopar en el Centre Social-bar Terra i va marxar de València el 20 de setembre de 2021. Abans, va advertir que no volia mantenir cap vincle amb ningú perquè no li agradaven “les relacions a distància” i que abandonaria l'activitat política per a centrar-se a “estudiar i entrenar”. Tot i l'absència presencial, va intercanviar missatges de mòbil amb el seu entorn fins al juliol de 2022. Arran dels primers indicis de sospita, una de les seues millors amigues el va contactar per a saber d'ell. Ramón Martínez li va contestar quatre dies després, sense especificar massa la seua situació, i va mantenir activa la seua línia telefònica com a infiltrat fins al desembre de 2022, amb accés a la informació compartida pels grups en els quals participava.

Finalment, ha estat expulsat de tots els canals de comunicació col·lectius el 13 de febrer de 2023. Des del moviment popular de València, una vegada conegut el cas, es demana no entrar en pànic: “No ens aïllem en les nostres cases. Si hi ha hagut un infiltrat, és que estem fent les coses bé. No ens arrepleguem. Al revés, hem de continuar militant, amb cura i autoprotecció i revisant les nostres pràctiques”, assevera una militant del CSOA l'Horta en declaracions a aquest mitjà.

<https://directa.cat/un-talp-policial-en-lactivisme-de-valencia/>

<https://ppcc.lahaine.org/un-talp-policial-en-lractivisme>